

פרשת קרח תשפד – תפיסת הערך העצמי המוטעית של קרח

1. **במדבר רבה יח,ג:** 'ויקח קרח' - מה כתוב למעלה מן הענין [בסוף הפרשה הקודמת]? 'ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת' - קפץ קרח ואמר למשה: טלית שכולה תכלת מהו שתהא פטורה מחוט תכלת בציצית? אמר לו: חייבת בחוט תכלת בציצית. אמר לו קרח: טלית שכולה תכלת אין פוטרת עצמה, ארבע חוטים פוטרים אותה?! בית מלא ספרים [ספרי תורה] מהו שיהא פטור מן המזוזה? אמר לו: חייב במזוזה. אמר לו: כל התורה כולה תרע"ה פרשיות [פתוחות וסתומות] אינה פוטרת את הבית ושתי פרשיות שבמזוזה פוטרות את הבית?! דברים אלו לא נצטויות עליהן ומלבך אתה בודאן. **רבינו בחיי:** התכוון בזה לומר כי ישראל שכולם קדושים וכולם חשובים מלאים מן המעלות - למה יצטרכו למשתתרים ולמתנשאים עליהם? והמשיל המשתתרים לחוט של תכלת ולמזוזה.

בבא בתרא עג,ב-עד,א: אמר רבה בר בר חנה: פעם אחת היינו הולכים במדבר והתלווה אלינו סוחר ישמעאלי ... אמר לי: בוא ואראה לך את בלועי קורח. ראיתי בקעים בקרקע ומהם עולה עשן, לקח הסוחר גיזת צמר, הרטיב אותה במים ונעץ אותה בראש הרומח ותחב את הרומח בתוך הנקבים בקרקע. כשהוציאה משם ראיתי שהצמר חרוך מאש הגיהנום. אמר לי הסוחר: תקשיב מה אומרים אנשי קורח ושמעתי אותם אומרים 'משה ותורתו אמת ואנחנו בדאים'. **ליקוטי שיחות ח' 121 הערה 17:** מובא בספרים ש'אמת' ראשי תיבות 'אהרן, מזוזה, תכלת'.

2. **מטה משה תקד:** וכשמבדילים על הכוס שופכים מהיין על הארץ, דאיתא כל בית שלא נשפך בו יין – אין בו סימן ברכה... ועוד טעם לשפיכה זו, דכתב הריקנטי [מראשוני המקובלים באיטליה] פרשת קרח ... דכתיב 'וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה' והם [בני קרח] לא יורדים לשאול עד שישאל עושים הבדלה, דכתיב 'הבדלו' מתוך העדה הרעה' ... **ולתת לעדת קרח את חלקם.**

שם כו,יא: ובני קרח לא מתו (שמות ו, כד: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף) - **סנהדרין קי:** מקום נתבצר להם בגיהנום וישבו עליו ואמרו שירה. **בבא בתרא יד,ב:** דוד כתב ספר תהלים על ידי עשרה זקנים [גילה ברוח הקודש מזמורים שנאמרו קודם על ידי] אדם הראשון, מלכי צדק, אברהם, משה ... **ושלוש בני קרח** [11 פרקים מתחילים ב"מזמור לבני קרח", כמו מזמור מב: "למנצח משכיל לבני קרח", מד-מט מתחילים ב'למנצח לבני קרח' וכן מזמורים פד-פה ופז-פח. רוב המזמורים מדברים בשבח ירושלים, כמו מזמור מב: 'אדדם עד בית אלוקים בקול רנה ותודה'. מזמור מה: 'תבואנה בהיכל מלך'. מזמור מו: 'נהר פלגיו ישמחו עיר אלוקים'. מזמור מז: 'יבחר לנו את נחלתנו'. מזמור מח: 'ומהלל מאוד בעיר אלקנו הר קדשו, יפה נוף משוש כל הארץ', מזמור פד: 'כלתה נפשי לחצרות ה''].

3. **במדבר טז,ה:** וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר: **בקר** וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו - **רש"י:** אמר לו משה: גבולות חלק הקב"ה בעולמו, יכולים אתם להפוך בקר לערב? כן תוכלו לבטל את זו. שנאמר 'ויהי ערב ויהי בוקר ויבדל', וכך 'ויבדל אהרן להקדישו'. **ליקוטי שיחות יח/204,207:** כמו בזמני 'ערב ובוקר', שלכל זמן יש את עניינו ותפקידו, ודווקא כאשר כל אחד מבצע תפקידו – נעשה משניהם יחד 'יום אחד', כך בנוגע לעבודה של כל נברא, תכלית ושלמות הבריאה נעשה על ידי שכל נברא משלים התפקיד לשמו נברא לפי ההגבלה שלו ... הדרגה הגבוהה היא שכל המדרגות משלימות זו את זו. בדרגת 'נפש': אף שהרגליים הם סוף המדרגות והראש הוא העליון, מכל מקום הרי בבחינה אחת יש יתרון לרגליים, שצריך להלך בהם וגם הם מעמידי הגוף והראש, וגם כשאירע כובד בראש מקיזים דם ברגליים ונרפא. כך כל ישראל הם קומה אחת שלמה. בדרגת ה'עולם': הגמרא מונה 'עשר קדושות בארץ ישראל', אבל כל העשר קדושות צריכות זו לזו [ירושלים צריכה ליהודים שבאים מכל הארץ, וההיכל צריך לקורבנות שנעשים בעזרה וכו']. וכך ב'שנה': שנה מורכבת מכל התקופות של חול, שבת ומועד וכל אחד משלים תפקידו.

הרבי מליובאוויטש, רשימות ב: מזהירים לעדים בדיני נפשות: 'נברא אדם יחיד'... לפיכך חייב כל אחד ואחד לומר בשבילי נברא העולם'. היינו שכל אחד צריך לקבוע במחשבתו שהוא חשוב כמו עולם מלא, כי אם מנצל כוחותיו במילואם, אמרו חז"ל (אבות ד,ג): 'אין לך אדם שאין לו מקום ואין לך אדם שאין לו שעה' [אין אדם שלא נועד למשימה החשובה לכללות העולם]. יתירה מזה: יש כלל ברוך, 'אין מוסרים נפש מפני נפש', ואף שאחד גדול בישראל והשני פשוט שבפשוטים, וגם ביחיד ורבים אין היחיד נמסר למיתה כדי להציל רבים. שכן נאמר בפרשת ראה 'בנים אתם לה' אלוקיכם', שבכל אחד ואחד יש ניצוץ אלוקי ומצד ניצוצות אלו אי אפשר לחלק מדרגות בבני ישראל, כי חילוקי המדרגות הם רק מצד השכל והמידות או מחשבה, דיבור ומעשה, אבל מצד עצם הנשמה לא שייך לחלק מדרגות.